

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis

In Quatuor Partes Distributæ

In qua de Incarnatione Verbi & Mysteriis vitæ Christi, nec non de
Sacramentis in genere & singulis in specie succinctè & dilucidè tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiæ, 1675

§. V. De Actis in reliqua Christi usque ad Baptismum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72963](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72963)

non erat adesse infantem, cumque offerri. Quando tamen erat primogenitus, ideoque consecrandus Domino, sed opportunè semper fiebat cum purificatione matris, quæ citius ingredi templum prohibebatur.

Utramque hanc legem B. Virgo in se & prole suâ servavit; ut patet *Luca 2.* ob similes ex parte rationes, ob quas adimpleri curavit legem Circumcisionis, et si citra obligationem. Nam quod ad legem primogenitorum offerendorum spectat, Lex vetus non comprehendebat hunc infantulum tanquam propriam materiam legis, adedque nequidem indirectè & ex consequenti erat obligata Deipara ad ejus oblationem ac redemptionem faciendam. Alioquin per ipsa verba legis non excluderetur Christus infantulus (quidquid velit *Suarez & Sylvius*) quia lex indistinctè loquitur de primogenitis, et si juxta modum nascendi usitatum adhibeat verbum apertionis vulvæ; quæ est periphrasis primogeniti. Quæ etiam Evangelista *Lucas cap. 2.* significat verba legis quadrare in Christum.

Quod ad legem purificationis attinet, ea similiter juxta communem Patrum & Doctorum sententiam non obligabat Deiparam. Nam lex illa loquitur de muliere quæ suscepto semine pepererit masculum, adedque verbis legis non comprehendebatur Deipara, quæ conceperat de Spiritu sancto. Adde fœdos illos sanguinis & sordium fluxus, quibus puerperæ purgantur, non fuisse in Deipara, quæ sine dolore, naturæque contumeliâ peperit. Quæ tamen cessatio finis in casu particulari videretur non sufficere, si (quod nonnulli Interpretes contendunt contra *Hieronymum & alios Patres passim*) alioquin verba legis generalia etiam comprehenderent Deiparam.

Circa oblationem verò ad Deiparam faciendam notandum est, illam fuisse factam à Deipara more pauperum, scilicet offerendo par turturum, aut duos pullos columbarum. Oblationem autem unius ex columbis seu turturibus pro peccato faciendam, debuisse vi legis pro peccato seu immunditiâ ipsius parientis tollendâ fieri; ut satis aperte docet contextus *Levit. 12.* ubi subjungitur: *Et orabis pro ea*, puerperâ, scilicet Sacerdos, & sic mundabitur. Deinde non alia legitur ceremonia legalis, quâ immunditia legalis puerperæ mundaretur, præter hanc. Infans quoque (ut satis constat) non debebat adesse, ipseque erat jam antè mundatus ab originali; nusquam autem legitur ipsum subjacuisse immunditiæ legali; quæ hujusmodi expiatione indigeret. Quare ita censet *Lyranus*, *Abulenſis* & alii passim; et si *S. Augustinus* & quidam alii sentiant sacrificium fuisse offerendum pro peccato ipsius infantis, & *Suarez* existimet fuisse offerendum tam pro infante quam pro matre. Quibus non favet, quòd in lege *Levit. 12.* dicitur

Herincx Sum. Theol. Pars IV.

tur pro filio sive pro filia: id enim (ut ipse *Suarez* fatetur) non afficit quod sequitur; *Deseret agnum &c.* sed quod præcedit, *Cum expleti fuerint dies purificationis*, pro filio nempe vel filia, seu ob partum filii vel filia explendi. Agnus enim in holocaustum, & non pro peccato pœlis, jam antè ab originali purgatæ erat offerendus. Similiter quod *Luca 2.* dicitur: *Et cum inducerent puerum Jesum parentes ejus, ut facerent secundum consuetudinem legis pro eo*; intellige, sistendo eum Domino tanquam primogenitum. Vel significatur generatim, quod ejus causâ fiebat, ut mox dicitur. Quod denique in Ecclesiastico officio ad imitationem verborum Scripturæ canitur, *Obtulerunt pro eo Domino par turturum aut duos pullos columbarum* (incertum quid horum obtulerint) intellige sic, ut pro eo sit idem, quod ejus causâ, ratione scilicet partus seu generationis ipsius.

§. V.

De Actis in reliqua Christi ætate usque ad Baptismum.

HORUM duntaxat synopsis brevissimam damus, plura relinquentes Expositoribus S. Scripturæ. Itaque post purificationem parentes sunt reversi cum puero Jesu in Nazareth, ut indicatur *Luca 2.* Ubi Joseph in somnis admonitus fugit cum Deipara & infante in Ægyptum, mansitque ibi usque ad obitum Herodis: quantum autem temporis præcisè intercurrerit, plane incertum est; cum plerique varios annos numerent, alii plures, alii pauciores. Si tamen Josephi & Dionis auctoritati deseramus, dicendum foret consequenter, fatente *Petavio l. 13. de Doctrina temporum in tabulis annorum* Christum natum Augusto 12. & Cornelio Sullâ consulibus, & Herodem mortuum esse anno sequenti, eodem scilicet quo Christus fugerat in Ægyptum.

Tum Herodes (ut habetur *Matth. 2.*) videns quoniam illusus esset à Magis, auctores scilicet mirabilibus, quæ in templo die purificationis contigerant; cum antea facile sibi persuasisset Magos spe frustratos non fuisse ausos regredi præ pudore, vel aliis implicitus ad id non advertisset, cepit se convertere ad cædem infantium innocentium.

Post mortem Herodis monitu Angelii Joseph reversus in Nazareth habitavit. Puer autem crescebat & confortabatur plenus sapientiâ, & gratia Dei erat in illo. Et ibant parentes ejus per omnes annos in Jerusalem ad templum, etiam Deipara pro sua pietate, et si alioquin lex præscribens ut id ter in anno fiat, scilicet in Pentecoste, festo Tabernaculorum, & Paschæ solos

mascu-

49. Nescira ligabat Deiparam.
Probatur de lege primogenitorum.
Probatur idem de lege puerperarum.
Oblatio turturis vel pullos columbarum pro peccato non fiebat secundum legem pro peccato prole, sed pro legali immunditia matris.

§ I. Christi fuga in Ægyptum.
§ II. Reliqua Christi gesta usque ad Baptismum.

maſculos reſpiceret. Fiebat autem id, quantum licuit, comitante parvulo, quem proinde factum annorum duodecim, cum in reditu parentes exiſtimarent more ſolito eſſe in comitatu, & non inveniētes, reverſi ſunt in Jeruſalem, ubi illum poſt triduum, id eſt, tertio die invenerunt in certa parte templi ad docendum legem & diſputandum deputatā ſedentem in medio Doctorum, audientem illos docētes, & interrogantem, ſeu excitantem ex auditis quæſtiones ſive propoſitiones, ut omnes ſtuperent velut rapti ſuper prudentia in proponendis dubiis, & ſuper reſponſis ſimiliter illius ad ea quæ ab ipſo interrogabantur. Poſt hæc deſcendit cum parentibus in Nazareth, & erat factus ſubditus illis, perferens pariter labores, quibus quotidianum ſibi victum quæritabant; proficiēſque jugiter ætate, & effectis ac ſignis ſapientiæ & gratiæ. Sicque complexa manet cum Evangelisſtis Chriſti infantia, pueritia & ætas reliqua, uſque ad baptiſmum.

QUÆSTIO III.

De Baptiſmo & reliquâ vitâ Chriſti uſque ad paſſionem.

§. I.

De Baptiſmo & Jejunio Chriſti.

53.
Baptiſmus
Ioannis
quando cœ-
perit.

ANNO quinto decimo imperii Tiberii Cæſaris filii adoptivi Octaviani Auguſti, cœpit Præcurſor Chriſti prædicare & dare baptiſmum poenitentiae præambulum & diſpoſitivum ad baptiſmum Chriſti. Quem inter ceteros etiam ipſe Chriſtus ſuſcepit, eodem anno, idque dum erat incipiens quaſi annorum triginta, ut refertur *Luca 3.*

Fuit à Deo
inſpiratus.

Ubi in primis certum eſt baptiſmum Ioannis fuiſſe inſpirativè à Deo, quatenus illum in genere inſpiravit, & inſpirando mandavit juxta illud ipſius Præcurſoris *Ioan. 1. Qui miſit me baptizare, ille mihi dixit.* Ipſe autem Joannes Baptiſta ritum baptizandi inſtituit, à quo proinde baptiſmus Ioannis dictus fuit, ut tradit *Bellarminus l. 1. de Baptiſmo cap. 20.* ſicut baptiſmus novæ legis à quovis conſeratur, baptiſmus Chriſti dicitur, non Petri, Pauli &c. ne alius quàm Chriſtus videatur auctor, ut notavit *Aug. l. 5. de Baptiſmo c. 13.* & alibi. Fuit præterea idem baptiſmus à Joanne collatus: an etiam à Diſcipulis, non conſtat, quòd ita. An inſuper fuerit datus cum certa forma, incertum eſt, & variant Doctores. Conſtat ſaltem ſatis non fuiſſe datum in forma baptiſmi Chriſti. Præterea certum eſt ipſum non contuliſſe gratiam ex opere operato, cuiſque, qui illum ſuſceperant, fuiſſe adhuc

A Joanne
inſtitutus.

Et datus.

An vel quâ
formâ, in-
certum.

Non contulit
gratiam.

neceſſarium baptiſmum Chriſti, poſtquam lex Chriſtiana cœpiſſet obligare; uti cœpit poſt paſſionem Chriſti & miſſionem Spiritus ſancti. Ude baptizati Joannis baptiſmate adhuc juſſi fuerunt baptizari ab Apoſtoliſtis baptiſmo Chriſti.

An denique Joannes fuerit viciffim baptizatus à Chriſto baptiſmo ipſius Chriſti, incertum eſt. Nam quòd ſic cenſet veriſimillimum *Amicus*, ex verbis ipſius Præcurſoris *Matth. 3. Ego à te deberi baptizari, & reſponſione Chriſti: Sine modo, ſic enim decet nos implere omnem juſtitiam.* q. d. Exequere nunc quòd dico, ego poſtea faciam quòd petis. Sed Joannes ibi non petiit baptiſmum fluminis, neque Chriſtus per conſequens illum promittit. Solum enim ſignificat Joannes, quòd potiùs indigeret abluì à Chriſto, non baptiſmo aquæ, quem necdum ratio temporis poſtulat, ſed Spiritus ſancti & ignis, quem ſuprà prædixerat, idque quia illo debuerat ab originali & à quotidianis purgari. Quare nec Patres expreſſerunt aliter quàm in Spiritu, ut *Hieronymus*, vel in cruore & baptiſmo fluminis, ut *Nazianzenus* fuiſſe baptizatum. Ideoque verofiſimilius eſſe putat *Abulenſis q. 78. in c. 3. Matth.* Joannem non fuiſſe à Chriſto baptizatum.

Ratio porro ob quam Chriſtus Dominus ſuſceperit baptiſma Joannis assignari ſolet, tum ut ſuo baptiſmo ſanctificaret aquas, eiſque vim regenerandi daret, eas deſtinando ad baptiſmum à ſe inſtituendum, tum ut baptiſmum Joannis comprobaret, tum ut humilitati exemplum præberet, tum ut peccati in ſe incapax, peccata totius naturæ in ſe & per ſe abluenda ſignificaret, tum ut medicus ægris aſſimilatus, ægrotis eò eſſet gravior, quò familiarior; tum ut homines ad Baptiſmum ſuum invitaret, tum ut teſtimonium cæleſte ei redderetur, tum denique ut per deſceſſum columbæ ſignificaret gratiam Spiritus ſancti annectendam baptiſmo Fideiſum. Quare decentiam ſuſcipiendi à ſe baptiſmatis ipſe declarat *Matth. 3. Sine modo, ſic enim decet nos adimplere omnem juſtitiam.*

Gravis autem & interminabilis eſt controverſia inter Doctores de præciſa Chriſti ætate in ſuſceptione baptiſmi. Nam Varii putant Chriſtum fuiſſe baptizatum anno ætatis trigefimo inchoato. Quibus præter varios Patres favere videtur, quòd *Lucas c. 3. ait: Et ipſe Jeſus erat incipiens quaſi annorum triginta.* Alii putant id factum anno trigefimo expleto. Alii denique noviffimè cenſent eſſe baptizatum anno trigefimo primo expleto, & trigefimo ſecundo per tredecim dies inchoato. Hi verò ſic exponunt verba *Lucæ*, ut ſolum voluerit ſignificare, quòd Chriſtus eſſet triginta annorum circiter ſeu plus minus; præſertim quia in ætatibus ſeu annis exprimendis rotundi numeri in Scriptura sæpè assignantur. Quòd autem Evangelisſta dicit *incipiens* intelligunt hi, quòd non afficiat

annos